

บทความวิจัย

การบริหารจัดการสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนเอกชนในจังหวัดนนทบุรี

MANAGEMENT TO THE EXCELLENCE OF PRIVATE SCHOOLS IN NONTHABURI

ทศพร เกตุถนอม*

การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์ ประเทศไทย

Thasporn Kettanom*

Educational Administration, Southeast Asia University, Thailand

*E-mail: kettanom23@gmail.com

Received: 2021-09-29

Revised: 2021-12-07

Accepted: 2021-12-07

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาองค์ประกอบของการบริหารจัดการสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนเอกชนในจังหวัดนนทบุรี 2) ประเมินความเหมาะสมความเป็นไปได้และแนวทางการบริหารจัดการสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนเอกชนในจังหวัดนนทบุรี โดยมีการดำเนินการวิจัย 3 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1) ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดกรอบการวิจัย 2) วิเคราะห์ข้อมูลของผู้เชี่ยวชาญ 21 คนซึ่งเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถในการบริหารจัดการโรงเรียนที่เป็นเลิศด้วยเทคนิคเดลฟาย และ 3) ประเมินความคิดเห็นด้านความเหมาะสมความเป็นไปได้และแนวทางการบริหารจัดการสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนเอกชนจากผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 159 คน ในปีการศึกษา 2563 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลคือแบบสัมภาษณ์และแบบสอบถามประมาณค่าโดยมีค่าความเชื่อมั่น 0.98 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่ามัธยฐานและค่าพิสัยควอไทล์

ผลการวิจัยพบว่า

1. ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 21 คน เห็นด้วยกับองค์ประกอบของการบริหารจัดการสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนเอกชนในจังหวัดนนทบุรีทั้ง 4 ด้านคือ ด้านการบริหารจัดการวิชาการ ด้านการบริหารจัดการงบประมาณ ด้านการบริหารจัดการบุคลากร และด้านการบริหารจัดการทั่วไป

2. จากการประเมินความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 159 คน พบว่า ส่วนใหญ่เห็นด้วยกับแนวทางการบริหารจัดการสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนเอกชนในจังหวัดนนทบุรี ในระดับมาก
คำสำคัญ: การบริหารจัดการ ความเป็นเลิศ โรงเรียนเอกชน

ABSTRACT

The purposes of the study were to: 1) determine the components of private school management to excellence in Nonthaburi; 2) evaluate the suitability and feasibility of the private school management to excellent model. The research process consisted of three steps: 1) analyzing documents concerning school management to excellence model, 2) analyzing data of 21 experts in school management using Delphi technique, and 3) evaluating 159 school administrators' opinions on the suitability and feasibility of the management to excellence in the academic year 2020. The research instruments for data collection were an interview form and a rating scale questionnaire with the reliability index of 0.98. The data was analyzed by percentage, mean, standard deviation, and median and inter quartile ranges were also computed to test the consensus of the study.

Based upon the findings, it was concluded that:

1. All of the 21 experts strongly agreed that the management to excellence of private schools in Nonthaburi model consisted of four factors including personnel management, general management, academic management and budget management.
2. From the evaluation of opinions of 159 school administrators, it was found that the majority agreed with the guidelines for management to excellence of private schools in Nonthaburi at a high level.

Keywords: Management, Excellence, Private Schools

บทนำ

การจัดระบบบริหารสถานศึกษาเพื่อมุ่งสู่ความเป็นเลิศนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้มีบทบาทสำคัญดังนั้นผู้บริหารจึงต้องมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการบริหารการศึกษา มีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกลเพื่อกำหนดเป้าหมาย กำหนดยุทธศาสตร์ในการจัดการได้อย่างเป็นรูปธรรมและมีความเป็นไปได้ อีกทั้งผู้บริหารจะต้องรู้และเข้าใจถึงภารกิจหลักในการบริหารจัดการเพื่อมุ่งสู่ความเป็นเลิศตลอดจนขอขยายที่รับผิดชอบอย่างชัดเจน (Office of Khurusapha, 2016) การบริหาร

การศึกษามีแนวโน้มเป็นไปในลักษณะเดียวกับการบริหารธุรกิจที่มุ่งประสิทธิภาพและประสิทธิผลอย่างจริงจัง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเปลี่ยนแปลงที่จะมีผลกระทบต่อการจัดการการศึกษาขั้นพื้นฐานถือเป็นการศึกษาที่จัดขึ้นเพื่อเตรียมทรัพยากรอันมีค่าของประเทศออกสู่ยุคสมัยของการเปลี่ยนแปลงเป็นการยกระดับคุณภาพของประชากรในประเทศให้มากขึ้นส่งผลต่อการพัฒนาประเทศในอนาคตได้
โรงเรียนเอกชนเป็นองค์การทางการศึกษาสังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริม

การศึกษาเอกชนซึ่งดำเนินงานภายใต้กฎหมาย การศึกษาของชาติ มีบทบาทสำคัญที่ช่วยในการ แบ่งเบาภาระความรับผิดชอบของภาครัฐมาอย่าง ต่อเนื่องจึงมีอาจที่จะปฏิเสธกระแสการเปลี่ยนแปลง ทางการศึกษาได้ ตรงกันข้ามกลับต้องตระหนัก ไว้เสมอว่าการเปลี่ยนแปลงเป็นเรื่องสำคัญสำหรับ โรงเรียนเพราะการที่โรงเรียนเอกชนจะอยู่รอดได้นั้น จำเป็นต้องมีการปรับเปลี่ยนและพัฒนาอยู่ตลอดเวลา เพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีคุณภาพ จึงต้องจัดการดำเนินงานเกี่ยวกับการศึกษาให้มี ประสิทธิภาพซึ่งหลักในการบริหารจัดการนั้น จำเป็นจะต้องอาศัยความสามารถของผู้บริหาร เป็นสำคัญในการบริหารจัดการ ผู้บริหารจะต้อง มีทักษะที่ดี ในการดำเนินการบริหารจัดการที่มี ประสิทธิภาพ มีภาวะผู้นำสามารถปฏิบัติตนเป็น แบบอย่างที่ดีต่อผู้ใต้บังคับบัญชาและสามารถ ทำให้ผู้ใต้บังคับบัญชาเกิดความเลื่อมใสในการ ปฏิบัติงานจึงเสมือนเป็นหลักชัยของการดำเนินงาน ต่าง ๆ (Phusakao, 2016)

การที่โรงเรียนเอกชนประเภทสามัญ ศึกษาจะต้องจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2562 ฉบับที่ 4 ในมาตราที่ 39 ระบุว่า ให้กระจาย อำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา 4 ด้าน คือ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหาร งบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และ ด้านการบริหารงานทั่วไป ไปยังโรงเรียน ผู้บริหาร และครู ให้รับรู้การกระจายอำนาจการบริหาร ตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษา แห่งชาติ เมื่อจะต้องปรับเปลี่ยนโครงสร้างและ ระบบการบริหารงานของโรงเรียน ผู้บริหารและ ครูยังไม่มีเตรียมความพร้อม เพื่อดำเนินการ

อย่างจริงจังมากนัก ทำให้ส่วนใหญ่ดำเนินงาน ไปตามปกติ เพราะยังไม่ชัดเจนในการปฏิบัติ แต่ยอมรับว่าการกระจายอำนาจเป็นสิ่งดี การบริหาร โรงเรียนด้วยวิธีการหรือแนวคิดเดิมนั้น โรงเรียน จะถูกควบคุมโดยส่วนกลาง การบริหารยังไม่ตรงกับความต้องการที่แท้จริงของโรงเรียน สมาชิก ในโรงเรียนยังไม่มีส่วนร่วมในการกำหนดการ บริหาร เมื่อเปลี่ยนมาเป็นการกระจายอำนาจการ บริหารงานลงไปยังระดับโรงเรียน ผู้ปฏิบัติ เพื่อให้มีความเหมาะสมกับสภาพปัจจุบัน และ เพื่อให้มีความคล่องตัวในการปฏิบัติงานทำให้เกิด การเปลี่ยนแปลง ส่งผลกระทบต่อการปฏิบัติงาน ของโรงเรียนโดยรวม จึงเป็นสิ่งแปลกใหม่สำหรับ ครูและบุคลากรในโรงเรียน ซึ่งมีผลต่อพฤติกรรม ในการปฏิบัติงานของครูทั้งทางตรงและทางอ้อม ปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้น เมื่อมีการกระจายอำนาจ การบริหารปรากฏว่าผู้บริหารและครู จะยกประเด็น ปัญหาด้านปัจจัย เช่น งบประมาณไม่เพียงพอ ครูไม่เพียงพอ มีงานล้นมือ และวัสดุอุปกรณ์ ไม่เพียงพอ รวมถึงปัญหาความปลอดภัย ในสถานการณ์ความไม่สงบใน 3 จังหวัด ชายแดนภาคใต้ แต่แทบไม่ได้ยกประเด็นปัญหา กระบวนการ (คือการบริหารและการจัดการเรียน การสอน) และปัญหาผลผลิต (คือผู้เรียน) มักจะ ปกป้องตนเองเป็นหลัก อย่างไรก็ตาม เพื่อการ บริหารงานโรงเรียนให้มีคุณภาพ โดยมีจุดมุ่งหมาย เพื่อเยาวชนของชาติจะได้รับการศึกษาที่ดีขึ้น หวังเป็นอย่างยิ่งว่าทางเลือกที่ให้ความสำคัญ กับการกระจายอำนาจในการบริหารการศึกษาจะเป็น ทางออกของปัญหานี้ได้ (Runcharoen, 2017)

จากการศึกษาสภาพปัญหาของโรงเรียน เอกชนในจังหวัดนนทบุรีพบว่า 1) ปัญหาด้าน

การบริหารจัดการ ผู้บริหารส่วนใหญ่ยังขาดทักษะในการบริหารจัดการโดยเฉพาะงานวิชาการซึ่งมีบริบทต่าง ๆ กันจากโรงเรียนขนาดต่าง ๆ กัน การใช้ข้อมูลสารสนเทศ การนำผลการประเมินงาน/โครงการมาใช้วางแผนปรับปรุงพัฒนางานยังมีน้อยมาก 2) ปัญหาด้านการเรียนการสอน พบว่าครูส่วนใหญ่ขาดทักษะ ครูไม่ครบชั้นและนักเรียนมีจำนวนน้อยในแต่ละชั้น ครูสอนไม่เต็มเวลาและไม่เต็มความสามารถเพราะมีภารกิจอื่นที่ครูจำเป็นต้องปฏิบัติ หลักสูตรและแผนการจัดการเรียนรู้ไม่สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียน สื่อการเรียนการสอนและแหล่งเรียนรู้มีจำนวนจำกัด สื่อเทคโนโลยีและการสื่อสารมีการใช้อย่างจำกัดหรือใช้ได้อย่างไม่มีประสิทธิภาพ 3) ปัญหาด้านการบริหารบุคลากร บุคลากรบางส่วนขาดความรู้ ความสามารถในการสนับสนุนส่งเสริมสถานศึกษา 4) ปัญหาด้านการบริหารงบประมาณ ในภาพรวมยังไม่มี ความคล่องตัวในการบริหารจัดการ

จากสภาพดังกล่าวชี้ให้เห็นว่าโรงเรียนยังไม่สามารถที่จะปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาทและอำนาจหน้าที่ได้ตามเกณฑ์มาตรฐานและคุณภาพการศึกษาที่กำหนด โดยเฉพาะการใช้องค์ประกอบต่าง ๆ ในการบริหารงานที่ส่งผลถึงความสำเร็จของควมมีประสิทธิผลและคุณภาพของสถานศึกษาให้ไปสู่ความเป็นเลิศได้ การศึกษาไทยได้มีความพยายามในการส่งเสริมสถานศึกษาให้ก้าวสู่ความเป็นเลิศมาโดยลำดับ เช่น โครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝัน โครงการโรงเรียนดีประจำตำบล โรงเรียนต้นแบบ โรงเรียนดีเด่น รางวัลพระราชทาน เป็นต้น โรงเรียนคุณภาพดังกล่าวมุ่งให้เกิดการพัฒนาการจัดการศึกษาให้

มีคุณภาพ มีความเป็นเลิศและเกิดความเสมอภาคในการให้บริการทางการศึกษาที่เท่าเทียมกันและได้มาตรฐาน ระบบบริหารคุณภาพโรงเรียนมาตรฐานสากลได้อิงแนวทางการดำเนินงานมาจากเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติ (Thailand Quality Award : TQA) ที่มีพื้นฐานเทคนิคซึ่งจะเห็นได้ว่าทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศ ได้ให้ความสำคัญกับการบริหารสถานศึกษา เพื่อเน้นคุณภาพอย่างยิ่ง

ด้วยเหตุผลดังกล่าวผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องโดยการวิเคราะห์สังเคราะห์แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษา การบริหารที่มุ่งเน้นความเป็นเลิศของสถานศึกษา 7 องค์ประกอบ ตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติ (Thailand Quality Award : TQA) การบริหารองค์กรและการจัดการเชิงกลยุทธ์ขั้นสูง (Balanced Scorecard : BSC) การบริหารคุณภาพทั่วทั้งองค์กร (Total Quality Management : TQM) และการบริหารตามแนวคิด 7s McKinsey ตลอดจนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ผู้บริหารและผู้ที่เกี่ยวข้องในการบริหารสถานศึกษามาจัดทำกรอบแนวคิดการวิจัยเพื่อศึกษาองค์ประกอบของการบริหารจัดการโรงเรียนเอกชนและประเมินความเหมาะสมความเป็นไปได้และแนวทางการบริหารจัดการสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนเอกชนในจังหวัดนนทบุรี เพื่อที่จะนำองค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษามาใช้เป็นแนวทางในการส่งเสริมพัฒนาการบริหารงานโรงเรียนให้มีความเหมาะสมต่อการปฏิบัติงานของผู้บริหารและครูในโรงเรียนเอกชนให้มีมาตรฐานคุณภาพ และประสิทธิภาพเพื่อการนำองค์กรสู่ความเป็นเลิศต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาองค์ประกอบของการบริหารจัดการสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนเอกชนในจังหวัดนนทบุรี
2. เพื่อประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้และแนวทางการบริหารจัดการสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนเอกชนในจังหวัดนนทบุรี

ทบทวนแนวคิด

การบริหารจัดการสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนเอกชนในจังหวัดนนทบุรี

จากแนวคิดเกี่ยวกับเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติ (Thailand Quality Award: TQA) ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับการนำองค์กร การวางแผนเชิงกลยุทธ์ การมุ่งเน้นผู้ปกครอง การจัดการความรู้ การมุ่งเน้นบุคลากร การมุ่งเน้นการปฏิบัติการ การประเมินและปรับปรุง เพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางสำหรับการบริหารจัดการสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนเอกชนในจังหวัดนนทบุรี โดยมีกระบวนการและทิศทางเดียวกัน

แนวคิดเกี่ยวกับองค์กรและการจัดการเชิงกลยุทธ์ขั้นสูง (BSC) คือระบบหรือกระบวนการบริหารงานชนิดหนึ่ง ที่อาศัยการกำหนดตัวชี้วัด (KPI) เป็นกลไกสำคัญประกอบด้วย ตัวชี้วัดด้านการเงิน ด้านลูกค้า ด้านกระบวนการภายใน และด้านการเรียนรู้และการพัฒนา ซึ่ง ข้อดีของ BSC คือ ประเมินในองค์กรรวม ที่ครอบคลุมมิติต่าง ๆ ทั้งด้านการเงินและไม่ใช่การเงิน เพื่อให้เกิดความสมดุลที่เชื่อมโยงระหว่างการประเมินผลกับกลยุทธ์ขององค์กรอย่างเป็นระบบ ทำให้การประเมินมีจุดมุ่งหมายที่ชัดเจน ใช้เป็นเครื่องมือในการผลักดันกลยุทธ์องค์กรได้ วัดตามมุมมองแบบ

เหตุและผล (Cause and Effect) และพัฒนาแนวคิดอย่างต่อเนื่องโดยนำผลจากประสบการณ์ในการปฏิบัติมาใช้ ทำให้สามารถนำไปใช้ได้จริงกับองค์กร

แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารคุณภาพทั่วทั้งองค์กร (TQM) เป็นการบริหารคุณภาพทั่วทั้งองค์กรอย่างเป็นระบบ และมีโครงสร้างเป็นระบบการบริหารจัดการที่ได้รวมหลักการพัฒนาคุณภาพ หลักการรักษาหรือคงไว้ซึ่งคุณภาพ และหลักการปรับปรุงคุณภาพอย่างต่อเนื่อง ครอบคลุมทั้งคุณภาพของผู้ปฏิบัติงานทุกคนในองค์กร การสร้างความร่วมมือขององค์กรในการวางแผนและลงมือปรับปรุงคุณภาพอย่างต่อเนื่อง ซึ่งแนวทางของการบริหารคุณภาพทั่วทั้งองค์กรทำให้บุคลากรกลุ่มต่าง ๆ มาทำงานร่วมกันเพื่อบรรลุถึงจุดหมายร่วมกัน มีความเข้าใจในวัตถุประสงค์ขององค์กรและสามารถปรับปรุงคุณภาพของบริการนั้นจนได้เป็นผลสำเร็จทั่วทั้งองค์กร โดยสมาชิกทุกคนมีส่วนร่วมและมุ่งผลกำไรในระยะยาวโดยการสร้างความพึงพอใจให้แก่ผู้ใช้บริการรวมทั้งการสร้างผลประโยชน์แก่หมู่สมาชิกขององค์กรและแก่สังคมด้วย

แนวคิด 7s McKinsey แนวคิดนี้ต้องการนำเสนอว่าประสิทธิภาพขององค์กรธุรกิจเกิดจากความสัมพันธ์ของปัจจัยต่างๆ 7 ประการ ของธุรกิจว่ามีลักษณะและมีสภาพอย่างไร จึงเป็นที่มาของศัพท์คำหนึ่งว่า Mckansey's 7 S แบบจำลอง 7-S นี้เป็นกรอบการพิจารณาและการวางแผนเพื่อกำหนดกลยุทธ์ในองค์กร โดยการประสานองค์ประกอบทั้ง 7 ตัวให้สอดคล้องประสานกัน ตัวแปรแต่ละตัวมีความสำคัญต่อการบริหารองค์กรเริ่มตั้งแต่การกำหนดกลยุทธ์

องค์การที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาโครงสร้างองค์การ เป้าหมายขององค์การ ระบบการดำเนินงาน ทักษะที่ใช้ในการทำงาน บุคลากร รูปแบบพฤติกรรมของพนักงานและเป้าหมายที่ต้องการ แนวคิดของแมคคินซี (McKinsey 7's Framework) ได้ถูกนำมาใช้ในการบริหารเป็นหลักสากลเพื่อให้เกิดประโยชน์และประสิทธิภาพสูงสุดต่อการบริหารองค์การ

กรอบแนวคิดของการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดของการวิจัย

ระเบียบวิธีการวิจัย

ขอบเขตการวิจัย

1. ผู้ให้ข้อมูลหลัก คือ ผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนในจังหวัดนันทบุรี

1.1 ข้อมูลเชิงคุณภาพ ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึกจากผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารการศึกษาซึ่งผู้วิจัยเลือกผู้เชี่ยวชาญโดยวิธีการบอกต่อ (Snowball Technique)

1.2 ข้อมูลเชิงปริมาณ ได้จากการตอบแบบสอบถามของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนในจังหวัดนนทบุรี

2. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย คือ องค์ประกอบของการบริหารจัดการสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนเอกชนในจังหวัดนนทบุรี มีองค์ประกอบหลัก 4 ด้านคือ 1) ด้านการบริหารจัดการวิชาการ 2) ด้านการบริหารจัดการงบประมาณ 3) ด้านการบริหารจัดการบุคลากร และ 4) ด้านการบริหารจัดการทั่วไป

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ ผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนในจังหวัดนนทบุรี จำนวน 269 คน ที่ปฏิบัติงานอยู่ในปีการศึกษา 2563

กลุ่มตัวอย่างสำหรับการตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนในจังหวัดนนทบุรี จำนวน 269 คน โดยใช้วิธีการเปิดตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970)

ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 159 คนและใช้วิธีสุ่มกลุ่มตัวอย่างมาศึกษาโดยวิธีการกำหนดสัดส่วน (Proportional Random Sample)

กลุ่มตัวอย่างสำหรับเทคนิคเดลฟาย ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารสถานศึกษานักวิชาการด้านการบริหารสถานศึกษาและผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนโดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Random Sampling) จำนวน 21 คน

การเลือกกลุ่มตัวอย่างด้วยเทคนิคเดลฟาย ผู้วิจัยพิจารณาประเด็นที่สำคัญ 2 ประการคือ

1. ขนาดของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญใช้จำนวน 21 คน เพราะมีผลการวิจัยยืนยันว่าใช้จำนวนนี้ จะมีความคลาดเคลื่อนน้อยที่สุด (0.02) และไม่ควรมีมากเกินไปเพราะทำให้เกิดความล่าช้าในการติดตามและอาจได้บุคคลที่ไม่เชี่ยวชาญในประเด็นนั้นจริง (Srisuthitnaragoon, 2018 อ้างอิงใน Macmillan 1971) ตามตาราง 1

ตาราง 1 การลดลงของความคลาดเคลื่อนจากจำนวนผู้เชี่ยวชาญ

จำนวนผู้เชี่ยวชาญ	การลดลงของความคลาดเคลื่อน	ความคลาดเคลื่อนที่ลดลง
1 - 5	1.20 - 0.07	0.50
5 - 9	0.07 - 0.58	0.12
9 - 13	0.71 - 0.54	0.04
13 - 17	0.72 - 0.50	0.04
17 - 21	0.73 - 0.48	0.02
21 - 25	0.74 - 0.46	0.02
25 - 29	0.46 - 0.44	0.02

2. วิธีเลือกผู้เชี่ยวชาญใช้วิธีวิพากษ์ประเด็นปัญหา (Critical Incident Technique) กล่าวคือ จะเลือกผู้เชี่ยวชาญ ที่มีคุณสมบัติด้านการบริหาร การศึกษาที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโทขึ้นไป มีประสบการณ์ด้านการบริหารสถานศึกษาอย่างน้อย 10 ปีมา 1 คนก่อน ด้วยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Random Sampling) แล้วขอความร่วมมือให้ผู้เชี่ยวชาญนั้นระบุนามชื่อผู้เชี่ยวชาญต่อไปอีก 1-3 ชื่อหรือมากที่สุดเท่าที่จะมากได้ จากนั้นขอความร่วมมือให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่านนั้น ระบุนามชื่อผู้เชี่ยวชาญต่อไปอีกท่านละ 3 ชื่อทำเช่นนี้ไปเรื่อย ๆ จนผู้เชี่ยวชาญมากพอจึงนำรายชื่อผู้เชี่ยวชาญเหล่านั้นมานับความถี่ที่ซ้ำ ๆ กัน เรียงลำดับที่ซ้ำกันจากมากไปหาน้อยจนได้รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตามที่ต้องการ จากนั้นใช้เทคนิคการบอกต่อ (Snowball) จนครบ 21 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยแบ่งข้อมูลเป็น 2 กลุ่ม คือ ข้อมูลเชิงคุณภาพและข้อมูลเชิงปริมาณ

ข้อมูลเชิงคุณภาพ ได้จากการสัมภาษณ์ (Interview) ผู้เชี่ยวชาญ 21 คน ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้ ครั้งที่ 1 เป็นแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง (Semi Structured Interview) ในลักษณะคำถามปลายเปิดเพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์และวิจารณ์อย่างกว้างขวางในทุกประเด็น การรวบรวมข้อมูลครั้งที่ 1 ใช้การสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการพูดคุยสนทนากับผู้เชี่ยวชาญโดยมีรายการตั้งคำถามเปิดนำ เพื่อให้ได้ความคิดเห็นอย่างกว้างขวางและตรงประเด็นที่ผู้วิจัยต้องการ

ครั้งที่ 2 ใช้แบบสอบถามฉบับใหม่ที่ได้จากการรวบรวมความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่ตอบคำถามเปิดในครั้งที่ 1 มาสร้างเป็นคำถามปิด

แบบประเมินค่า (Rating Scale Questionnaire) แล้วส่งให้ผู้เชี่ยวชาญตอบ

ครั้งที่ 3 ก่อนส่งให้ตอบครั้งที่ 3 จะต้องนำคำถามครั้งที่ 2 มาวิเคราะห์หาค่ามัธยฐานและค่าพิสัยควอไทล์ของคำถามแต่ละข้อแล้วใช้ข้อคำถามเดิมนั้นสร้างเป็นแบบสอบถามฉบับใหม่ โดยเพิ่มค่ามัธยฐานกับค่าพิสัยควอไทล์ไว้ พร้อมกับบอกให้ผู้เชี่ยวชาญท่านนั้น ทราบว่าผลการตอบครั้งที่ 2 ท่านตอบอยู่ตำแหน่งใดและให้ผู้เชี่ยวชาญนั้น ทบทวนคำตอบและตอบกลับอีกครั้ง ซึ่งในการตอบครั้งนี้ผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนจะทราบว่าตนมีความคิดเห็นแตกต่างหรือไม่แตกต่างไปจากความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมดเพียงไร จะได้พิจารณาว่าตนเห็นด้วยกับความสอดคล้องในความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญคนอื่น ๆ หรือไม่ หากไม่เห็นด้วยก็ให้แสดงเหตุผลประกอบเพื่อยืนยันคำตอบเดิมนั้น

ครั้งที่ 4 นำคำตอบที่ได้ในครั้งที่ 3 มาวิเคราะห์หาค่ามัธยฐานและค่าพิสัยควอไทล์ใหม่ และจัดพิมพ์ค่าใหม่เช่นเดียวกับครั้งที่ 3 แล้วจัดส่งไปให้ผู้เชี่ยวชาญตอบใหม่อีกครั้งเป็นครั้งสุดท้าย ซึ่งทำเหมือนครั้งที่ 3 ครั้งนี้ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 21 คน ตอบแบบสอบถามที่วิเคราะห์ค่ามัธยฐานได้ตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไปและมีค่าพิสัยควอไทล์ตั้งแต่ 1.50 ลงมา ซึ่งผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นที่สอดคล้องกัน

ข้อมูลเชิงปริมาณ ใช้แบบสอบถาม ประเมินค่า (Rating Scale Questionnaire) 5 ระดับ (Rating Scale) โดยใช้เกณฑ์การให้คะแนนของ Likert จำนวน 120 ข้อ เพื่อประเมินความเหมาะสมความเป็นไปได้และแนวทางการบริหารจัดการสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนเอกชนตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนในจังหวัดนนทบุรี จำนวน 159 คน

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

1. ศึกษาเอกสารและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งหมด

2. สร้างแบบสอบถามแบบประเมินค่าเกี่ยวกับองค์ประกอบของการบริหารจัดการสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนเอกชนในจังหวัดนนทบุรีให้ครอบคลุมเนื้อหาทั้ง 4 ด้าน คือ

2.1 องค์ประกอบหลักของระบบการบริหารที่มุ่งเน้นความเป็นเลิศของสถานศึกษา 7 องค์ประกอบ ตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติ (Thailand Quality Award : TQA) ประกอบด้วย การนำองค์กร การวางแผนเชิงกลยุทธ์ การมุ่งเน้นผู้ปกครอง การจัดการความรู้ การมุ่งเน้นบุคลากร การมุ่งเน้นการปฏิบัติการ การประเมินและปรับปรุง

2.2 องค์ประกอบหลักของการบริหารองค์กรและการจัดการเชิงกลยุทธ์ขั้นสูง (Balanced Scorecard : BSC) ประกอบด้วย มุมมองทางการเงิน มุมมองทางด้านลูกค้า มุมมองทางด้านกระบวนการภายใน มุมมองทางด้านการเรียนรู้และพัฒนา (Kaplan & Norton, 2001)

2.3 องค์ประกอบหลักของการบริหารคุณภาพทั่วทั้งองค์กร (Total Quality Management : TQM) ประกอบด้วย ด้านการมุ่งเน้นผู้ที่เกี่ยวข้อง ด้านการมีส่วนร่วมและการทำงานเป็นทีม ด้านการมุ่งเน้นกระบวนการและการทำงานอย่างต่อเนื่อง

2.4 องค์ประกอบหลักของการบริหารตามแนวคิด 7s McKinsey ได้แก่ กลยุทธ์ โครงสร้าง องค์กร ระบบ ค่านิยมร่วมกัน ภาวะผู้นำของผู้บริหาร พนักงาน/บุคลากร และทักษะ

3. การตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) เมื่อผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามเสร็จเรียบร้อยแล้ว นำแบบสอบถาม

ไปให้คณะกรรมการที่ปรึกษาพิจารณาเพื่อตรวจสอบความสมบูรณ์ของเนื้อหาก่อนที่จะส่งให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คนตรวจสอบอีกครั้ง หลังจากนั้นนำผลการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item – Objective Congruence: IOC) ซึ่งผลที่ได้อยู่ในระดับ 0.80-1.00 แสดงว่าแบบสอบถามมีเนื้อหาสอดคล้องกัน

4. การตรวจสอบค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของเครื่องมือวิจัย โดยนำไปทดลองใช้ (Try Out) กับผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 30 คน ที่มีใช้กลุ่มตัวอย่างวิจัย แล้วนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือโดยหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามโดยรวมทั้งหมด ใช้สูตรการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Coefficient Alpha) ของครอนบาค (Cronbach, 1960) โดยมีเกณฑ์การตัดสินใจว่า ถ้าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีค่าใกล้เคียง 0.80 ขึ้นไปจะไม่แก้ไขแบบสอบถาม ถ้ามีค่าสัมประสิทธิ์ต่ำกว่า 0.80 ลงมาก็ทำการปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถาม แบบสอบถามมีค่าสัมประสิทธิ์ 0.98 จึงถือว่าแบบสอบถามฉบับนี้สามารถนำไปใช้ได้

จากการทดลองใช้เครื่องมือกับผู้บริหารที่มีใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน พบว่า เครื่องมือวัดมีค่าความเชื่อมั่นทั้งหมดเท่ากับ 0.98

5. ผู้วิจัยคัดเลือกข้อคำถามที่มีคุณภาพเหมาะสมและปรับปรุงการใช้สำนวนภาษา จากนั้นจึงนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ข้อมูลเชิงคุณภาพ หาค่ามัธยฐาน (Median) ค่าฐานนิยม (Mode) และค่าพิสัยควอไทล์

(Inter Quartile Range) ของแต่ละข้อคำถามที่ได้จากกลุ่มผู้เชี่ยวชาญและของผู้เชี่ยวชาญแต่ละคน จากนั้นส่งแบบสอบถามรอบที่ 2 พร้อมทั้งรายงานให้ผู้เชี่ยวชาญทราบเกี่ยวกับค่ามัธยฐาน ค่าฐานนิยมและค่าพิสัยควอไทล์ของแต่ละข้อคำถามที่วิเคราะห์ได้จากคำตอบของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญและที่วิเคราะห์ได้จากคำตอบของผู้เชี่ยวชาญคนนั้น รวมทั้งคำตอบเดิมของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญคนนั้น เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เชี่ยวชาญได้ทราบความเหมือนและความแตกต่างระหว่างคำตอบของตนเองและของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญสำหรับนำมาใช้ประกอบการพิจารณาทำการตัดสินใจยืนยันหรือเปลี่ยนแปลงคำตอบของตน หากผู้เชี่ยวชาญยังยืนยัน คำตอบเดิม แต่เป็นคำตอบที่มีค่าอยู่นอกพิสัยควอไทล์ ผู้เชี่ยวชาญคนนั้นต้องให้เหตุผลประกอบ

การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเทคนิคเดลฟาย

1) หาค่ามัธยฐานและค่าพิสัยควอไทล์จากแบบสอบถามรอบที่ 2 ที่ตอบโดยกลุ่มผู้เชี่ยวชาญซึ่งแสดงค่ามัธยฐานและค่าพิสัยควอไทล์และตำแหน่งที่ผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนตอบในรอบที่ 2 ลงในแบบสอบถามรอบที่ 3

2) นำค่ามัธยฐานและค่าพิสัยควอไทล์มาแปลผลซึ่งอาจพิจารณาร่วมกับค่าฐานนิยม

2. ข้อมูลเชิงปริมาณ วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามด้วยค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมขององค์ประกอบการบริหารจัดการสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนเอกชนในจังหวัด

นนทบุรี ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ผู้วิจัยใช้เทคนิคเดลฟายในการเก็บข้อมูล 3 รอบ

รอบที่ 1 นำแบบสอบถามฉบับที่ 1 ซึ่งเป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างไปสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 21 คน เมื่อได้ข้อมูลแล้วนำมาเรียบเรียงเป็นข้อความที่แสดงถึงองค์ประกอบการบริหารจัดการสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนเอกชนในจังหวัดนนทบุรีทั้ง 4 ด้าน คือ 1) การบริหารจัดการวิชาการ 2) ด้านการบริหารจัดการงบประมาณ 3) ด้านการบริหารจัดการบุคลากร และ 4) ด้านการบริหารจัดการทั่วไป ผลการวิเคราะห์โดยภาพรวมใช้ค่าคะแนนร้อยละและลำดับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญซึ่งผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องกัน

รอบที่ 2 นำแบบสอบถามฉบับที่ 2 ซึ่งเป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับองค์ประกอบการบริหารจัดการสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนเอกชนในจังหวัดนนทบุรีทั้ง 4 ด้านไปให้ผู้เชี่ยวชาญกลุ่มเดิมจำนวน 21 คน ทำแบบสอบถามแล้วนำมาวิเคราะห์หาค่ามัธยฐานและค่าพิสัยควอไทล์ ผลการวิเคราะห์โดยภาพรวมในรอบที่ 2 มีข้อที่มีค่ามัธยฐานตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไปและมีค่าพิสัยควอไทล์ตั้งแต่ 1.50 ลงมา จำนวน 4 ด้านขององค์ประกอบหลักนั้น ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นที่สอดคล้องกัน

รอบที่ 3 นำแบบสอบถามฉบับที่ 2 ซึ่งเป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับองค์ประกอบการบริหารจัดการสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนเอกชนในจังหวัดนนทบุรี ทั้ง 4 ด้านไปให้ผู้เชี่ยวชาญกลุ่มเดิมจำนวน 21 คน ทำแบบสอบถาม ครั้งนี้ มีการแสดงค่ามัธยฐานและค่าพิสัยควอไทล์ของกลุ่มพร้อมทั้งคำตอบเดิมของ

ผู้เชี่ยวชาญในรอบที่ผ่านมา เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนยืนยันคำตอบเดิมหรืออาจเปลี่ยนความคิดเห็นใหม่ได้ จากนั้นนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์หาค่ามัธยฐานและค่าพิสัยควอไทล์ ผลการวิเคราะห์โดยภาพรวมของผู้เชี่ยวชาญในรอบที่ 3 ทั้ง 4 ด้าน ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นที่สอดคล้องกัน ตามตาราง 2

ตอนที่ 2 การประเมินความเหมาะสมความเป็นไปได้และแนวทางการบริหารจัดการสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนเอกชน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนในจังหวัดนนทบุรี จำนวน 159 คน พบว่า ทุกคนมีความเห็นสอดคล้องเหมาะสมในระดับมาก ตามตาราง 3

ตารางที่ 2 ค่ามัธยฐานและค่าพิสัยควอไทล์ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญด้านองค์ประกอบหลัก

องค์ประกอบหลัก	ค่ามัธยฐาน	พิสัยควอไทล์	แปลผล
1. ด้านการบริหารจัดการวิชาการ	5.00	0.00	สอดคล้อง
2. ด้านการบริหารจัดการงบประมาณ	5.00	0.00	สอดคล้อง
3. ด้านการบริหารจัดการบุคลากร	5.00	0.00	สอดคล้อง
4. ด้านการบริหารจัดการทั่วไป	5.00	0.00	สอดคล้อง

ตารางที่ 3 ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานด้านองค์ประกอบหลักของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนในจังหวัดนนทบุรี

องค์ประกอบหลัก	ร้อยละของระดับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง					\bar{X}	SD	แปลผล
	ของ							
	5	4	3	2	1			
1. ด้านการบริหารจัดการวิชาการ	77.22	14.79	7.99	-	-	4.72	0.51	มาก
2. ด้านการบริหารจัดการ งบประมาณ	76.63	20.12	3.25	-	-	4.69	0.53	มาก
3. ด้านการบริหารจัดการบุคลากร	75.44	19.53	5.03	-	-	4.67	0.54	มาก
4. ด้านการบริหารจัดการทั่วไป	74.56	18.34	7.10	-	-	4.66	0.55	มาก

สรุปผลการวิจัยและอภิปรายผล

สรุปผลการวิจัย

1. องค์ประกอบการบริหารจัดการสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนเอกชนในจังหวัดนนทบุรี ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 21 คน เห็นด้วยกับองค์ประกอบทั้ง 4 ด้าน คือ 1) การบริหารจัดการวิชาการ 2) ด้านการบริหารจัดการงบประมาณ 3) ด้านการบริหารจัดการบุคลากร และ 4) ด้านการบริหารจัดการทั่วไป

2. การประเมินความเหมาะสมความ-เป็นไปได้และแนวทางการบริหารจัดการสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนเอกชนในจังหวัดนนทบุรี จากผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 159 คน มีความคิดเห็นที่สอดคล้องกันโดยภาพรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมาก

อภิปรายผล

การศึกษาวิจัยเรื่องการบริหารจัดการสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนเอกชนในจังหวัดนนทบุรี สามารถสรุปได้ดังนี้

1. องค์ประกอบของการบริหารจัดการสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนเอกชนในจังหวัดนนทบุรี ผลการวิจัยพบว่าองค์ประกอบหลักทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านการบริหารจัดการวิชาการ ด้านการบริหารจัดการงบประมาณ ด้านการบริหารจัดการบุคลากรและด้านการบริหารจัดการทั่วไป ทั้ง 120 ข้อ ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนเอกชนควรมีการบริหารจัดการใน 4 ด้านนี้ ให้มีประสิทธิภาพมากที่สุดเพื่อการบริหารจัดการสู่ความเป็นเลิศโดยมุ่งเน้นการพัฒนาทุนมนุษย์ให้เป็นบุคคลที่มีความรู้ความสามารถและยกระดับสถานศึกษาสู่การเป็นสถานศึกษาแห่งการเรียนรู้และสถานศึกษา

แห่งการพัฒนา การบริหารสถานศึกษาเพื่อความเป็นเลิศนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีการปรับกระบวนการทัศน์การบริหารจัดการสถานศึกษา กำหนดยุทธศาสตร์การบริหารสถานศึกษาเพื่อความเป็นเลิศทั้งในด้านการบริหารจัดการทั่วไป การบริหารจัดการวิชาการ การบริหารจัดการงบประมาณ การบริหารงานวิจัย การบริหารจัดการบุคลากรและการบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศทั้งนี้การบริหารจัดการดังกล่าวควรยึดการบริหารที่มุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ดังนั้นผู้บริหารระดับสูงควรเป็นที่ยอมรับในด้านการนำองค์การให้สู่ความเป็นเลิศได้จะต้องมีการพัฒนาคุณภาพในภารกิจหลัก (Primary Function) และภารกิจสนับสนุน (Maintenance Function) อย่างต่อ เนื่องเพื่อผลักดันและขับเคลื่อนสถานศึกษาก้าวสู่ความเป็นเลิศโดยอาศัยการทำงานที่เป็นระบบ การผลักดันความคิด วิสัยทัศน์ไปสู่การปฏิบัติ

ผลจากการวิจัยด้านการบริหารจัดการวิชาการพบว่า 1) โรงเรียนควรจัดหลักสูตรที่มีการบูรณาการการเรียนรู้กับกลุ่มวิชาอื่นหรือภูมิปัญญาท้องถิ่น 2) การวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นของสถานศึกษา ชุมชน สังคมและท้องถิ่นมีการนำผลมาวางแผนพัฒนาหลักสูตรให้มีความยืดหยุ่นสอดคล้องกับเป้าหมายการจัดการศึกษา 3) โรงเรียนใช้เครื่องมือวัดผลประเมินผลการเรียนที่มีคุณภาพหลากหลายแบบมาตรฐานสากลสามารถเทียบโอนผลการเรียนกับสถานศึกษาระดับต่าง ๆ ทั้งในและต่างประเทศ 4) โรงเรียนสามารถจัดหลักสูตรสถานศึกษาที่ส่งเสริมความเป็นเลิศตอบสนองต่อความถนัดและศักยภาพตามความต้องการของผู้เรียน

ด้านการบริหารจัดการงบประมาณ พบว่า 1) โรงเรียนสามารถแสวงหาระดมทรัพยากร เพื่อพัฒนาความเป็นเลิศในการจัดการศึกษา 2) หน่วยงานทุกระดับส่งเสริมการระดมทรัพยากร ในการจัดการศึกษาให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการ บริหารจัดการศึกษาโดยเฉพาะการระดมทรัพยากร ในการพัฒนาโรงเรียนและผู้บริหารสถานศึกษา มีส่วนร่วมกับทุกภาคส่วนให้มากกว่านี้

ด้านการบริหารจัดการบุคลากรพบว่า 1) โรงเรียนต้องมีแผนพัฒนาศักยภาพและวิชาชีพ ของบุคลากรอย่างเป็นระบบ 2) ผู้สอนมีการพัฒนา และนำศักยภาพมาใช้ได้อย่างเต็มที่ให้สอดคล้อง ไปในแนวทางเดียวกันกับพันธกิจ กลยุทธ์และ แผนปฏิบัติการโดยรวมขององค์กร 3) ผู้บริหาร มีภาวะผู้นำทางวิชาการที่มีผลงานปรากฏเป็นที่ ยอมรับ

ด้านการบริหารจัดการทั่วไปพบว่า 1) โรงเรียนมีผลงานเป็นที่ยอมรับจากโรงเรียนอื่น โดยเป็นแหล่งศึกษาดูงาน 2) โรงเรียนมีการ แลกเปลี่ยนเรียนรู้การบริหารจัดการศึกษาทั้งใน ประเทศและต่างประเทศ 3) โรงเรียนนำวิธีปฏิบัติ ที่เป็นเลิศมาใช้ในการบริหารจัดการให้ครอบคลุม ภารกิจทุกด้านของโรงเรียน

การบริหารจัดการสู่ความเป็นเลิศ ของโรงเรียนเอกชนในจังหวัดนนทบุรี โรงเรียน ต้องจัดการศึกษาเป็น Digital School ห้องเรียน Digital ต้องใช้ Digital กับเด็กให้ได้ซึ่งศตวรรษ ที่ 21 ทักษะที่เน้นมากคือ Digital Skill ต้องสื่อสาร ให้คนอื่นรับรู้ได้ สิ่งสำคัญต้องการยกระดับคุณภาพ การศึกษา ผลสัมฤทธิ์การศึกษาเพื่อเปลี่ยนอนาคต เยาวชนไทยให้คนไทย 4.0 เป็นคนไทยที่ทันโลก ทันเทคโนโลยีที่เป็นดิจิทัลเพื่อการพัฒนาการศึกษา

ให้สู่ความเป็นเลิศซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Sritragarn (2017) ที่ว่า การบริหารเพื่อความ เป็นเลิศเป็นการบริหารที่เกิดผลดีแก่ทุกฝ่าย ที่เกี่ยวข้องซึ่งต้องมีการจัดการงานที่ดีมีระบบ ระเบียบและมีประสิทธิภาพ ผู้ร่วมงานมีความขยัน ซื่อสัตย์ มีความสุขเสียสละทั้งร่างกาย แรงใจ ในการปฏิบัติงานและงานนั้นมีผลดีแก่บุคลากร ทุกคนในองค์กร มีผลดีต่อองค์กรและมีผลงาน ที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมหรือเป็นความพอใจของ ผู้ที่ได้รับผลงานนั้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ Somapa (2016) ที่ศึกษาเรื่อง การวิเคราะห์ปัจจัย และแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการบริหารจัดการ สถานศึกษาเอกชนเพื่อรับรางวัลพระราชทาน ผลการวิจัยพบว่าปัจจัยและแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ ในการบริหารจัดการสถานศึกษาเอกชนเพื่อรับ รางวัลพระราชทานในเขตกรุงเทพมหานครและ ปริมณฑลประกอบด้วย 2 ด้าน คือ ด้านที่หนึ่ง ด้านการบริหารโรงเรียนเอกชนสู่ความเป็นเลิศมี 7 ปัจจัย ได้แก่ 1) การมีผู้นำที่เป็นมืออาชีพ 2) สถานศึกษามีการจัดบรรยากาศในการเรียนรู้ ที่เหมาะสม 3) การมุ่งเน้นในการจัดการเรียน การสอน 4) การมีเป้าหมายการสอนที่ชัดเจน 5) การติดตามความก้าวหน้า 6) การมุ่งความ สัมพันธ์ระหว่างบ้านและโรงเรียน 7) การเน้น นักเรียนเป็นศูนย์กลาง และ 65 แนวปฏิบัติ และ ด้านที่สอง ด้านการบริหารโรงเรียนเอกชนเพื่อรับ รางวัลพระราชทานมี 5 ปัจจัย ได้แก่ 1) คุณภาพ นักเรียน 2) การบริหารหลักสูตรและงานวิชาการ 3) การบริหารการจัดการ 4) บุคลากรและการ บริหารงานบุคลากร 5) ความดีเด่นของสถานศึกษา และ 51 แนวปฏิบัติ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย ของ Haoharn (2015) ที่ศึกษาเรื่อง รูปแบบ

การบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ผลการวิจัยพบว่า (1) องค์ประกอบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ประกอบด้วย 7 องค์ประกอบ ได้แก่ ผู้บริหาร ครู นักเรียน แหล่งเรียนรู้ การบริหารจัดการ เครือข่ายร่วมพัฒนา และการพัฒนาระบบสารสนเทศ (2) รูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ประกอบด้วย 7 องค์ประกอบที่สำคัญซึ่งมีความเหมาะสม ถูกต้อง เป็นไปได้ และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้สอดคล้องกับกรอบแนวคิดทฤษฎีของการวิจัย

2. การประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้และแนวทางการบริหารจัดการสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนเอกชนในจังหวัดนนทบุรี โดยภาพรวมและรายข้อ อยู่ในระดับมาก ผลการวิจัยพบว่าโรงเรียนเอกชนมีการแข่งขันสูง ทำให้โรงเรียนเอกชนมีการปรับตัวให้มีการพัฒนาสู่การบริหารจัดการที่เป็นเลิศ ตามองค์ประกอบหลักด้านการบริหารจัดการวิชาการ ด้านการบริหารจัดการงบประมาณ ด้านการบริหารจัดการบุคลากร และด้านการบริหารจัดการทั่วไป จึงเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้โรงเรียนเป็นที่ยอมรับและเป็นที่ยอมรับของประชาชน ฉะนั้นจึงควรให้ความสำคัญกับการจัดการและพัฒนาบุคลากรเพื่อนำศักยภาพของบุคลากรที่มาปฏิบัติหน้าที่ในสถานศึกษามาใช้อย่างเต็มที่และมีการพัฒนาสถานศึกษาให้สอดคล้องไปในแนวทางเดียวกันกับพันธกิจ กลยุทธ์และแผนปฏิบัติการของสถานศึกษา จัดบุคลากรลงตามฝ่ายต่าง ๆ ให้ตรงกับความสามารถและความถนัด ควรมีการใช้ผลการประเมินการปฏิบัติงานของ

บุคลากรมาพิจารณาความดีความชอบ เป็นการสร้างขวัญและกำลังใจให้กับครูผู้ปฏิบัติงานสอน ผู้บริหารต้องเป็นผู้นำในการสร้างความสำนึกและความผูกพันระหว่างบุคลากรกับสถานศึกษา ปลุกฝังและสร้างจิตสำนึกให้บุคลากรตระหนักในหน้าที่ความรับผิดชอบของตนที่มีต่อสถานศึกษา และผลที่จะเกิดแก่ผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชนและผู้ที่เกี่ยวข้องซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Saetang (2015) ได้ศึกษา รูปแบบการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนสู่ความเป็นเลิศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 ผลการวิจัยพบว่า (1) สภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้และครูผู้สอน มีการบริหารงานวิชาการทั้ง 7 ด้าน โดยรวมที่มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด 3 กลุ่มโดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.43 (2) รูปแบบการบริหารงานวิชาการ มี 2 องค์ประกอบหลัก 11 องค์ประกอบย่อย องค์ประกอบหลักที่ 1 มี 7 องค์ประกอบย่อย องค์ประกอบหลักที่ 2 มี 4 องค์ประกอบย่อย (3) การประเมินรูปแบบความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความถูกต้อง และประโยชน์ที่จะเกิดขึ้น ตามรูปแบบการบริหารงานวิชาการโรงเรียนสู่ความเป็นเลิศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 โดยรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (4.48) และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Wonghiruntragoon (2015) ที่ได้ศึกษา แนวทางพัฒนาการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนบ้านโป่งแดง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 1 ผลการศึกษาค้นคว้าพบว่า (1) สภาพและปัญหาการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศพบว่าในภาพรวม 1) ด้านการนำองค์กร 2) ด้านการวางแผนกลยุทธ์ 3) ด้านการ

มุ่งเน้นลูกค้า 4) ด้านการวัด การวิเคราะห์ และ การจัดการความรู้ 5) ด้านการมุ่งเน้นบุคลากร 6) ด้านการมุ่งเน้นการปฏิบัติการ 7) ด้านผลลัพธ์ (2) ผลการหาแนวทางการบริหารสถานศึกษา สู่วิธีการเป็นเลิศของโรงเรียนบ้านโป่งแดง สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 1 พบว่า ด้านการนำองค์กร ผู้บริหารควรมี ความสามารถดำเนินงานในสถานศึกษาให้มี คุณภาพและถูกต้องตามหลักวิชาการ ด้านการ วางแผนกลยุทธ์ ผู้บริหารควรมีการวิเคราะห์บริบท ของโรงเรียน ด้านการมุ่งเน้นลูกค้า ผู้บริหาร ควรมีการสร้างความสัมพันธ์กับผู้ที่เกี่ยวข้องกับ สถานศึกษา ด้านการวัด การวิเคราะห์ และการ จัดการเรียนรู้ ผู้บริหารควรมีการปรับปรุงข้อมูล สารสนเทศและสินทรัพย์ทางความรู้ ด้านการ มุ่งเน้นบุคลากร ผู้บริหารควรมีการประเมิน ความต้องการด้านขีดความสามารถและอัตรา กำลังบุคลากร และในการสร้างสภาพแวดล้อม ของบุคลากร ด้านมุ่งเน้นการปฏิบัติการ ผู้บริหาร ควรมีการออกแบบจัดการสถานศึกษาของผู้บริหาร ด้านผลลัพธ์ ผู้บริหารควรให้มีการปรับปรุงในด้าน การใช้ทรัพยากรขององค์กร

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1.1 การกำหนดนโยบายของประเทศ ที่มีการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้อย่างแพร่หลาย และนำนวัตกรรมมาใช้ในทุก ๆ ด้าน

1.2 สำนักงานคณะกรรมการการ ศึกษาขั้นพื้นฐาน พัฒนาการศึกษาระดับพื้นฐาน ที่สอดคล้องการพัฒนาประเทศโดยเฉพาะการพัฒนา

ระบบบริหารจัดการการศึกษาและส่งเสริมให้ทุก ภาคส่วนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

1.3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มีบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบในการวิเคราะห์ ผลการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ การกำหนด ทิศทางการดำเนินงานการบริหารสู่ความเป็นเลิศ ให้มีความชัดเจน กำหนดนโยบายการบริหาร สู่วิธีการเป็นเลิศเป็นจุดเน้นของสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาและสนับสนุนส่งเสริม นิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผลอย่างต่อเนื่อง

1.4 ผู้บริหารสถานศึกษา มีบทบาท หน้าที่ความรับผิดชอบ การวางแผนและมอบหมาย หน้าที่การดำเนินงาน การสร้างความตระหนัก การสร้างและประสานความร่วมมือเครือข่าย ขยายเครือข่ายทางวิชาการทั้งในและนอก สถานศึกษา

2. ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

2.1 ควรมีการกำหนดกระบวนการ ดำเนินงานที่ยึดถือประโยชน์ของผู้ใช้บริการ เป็นหลักเพื่อไม่ให้เกิดผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ

2.2 ควรมีการบริหารงานที่เป็นไป ด้วยความชัดเจนและโปร่งใส ยึดถือตามระเบียบ เป็นเกณฑ์ สามารถตรวจสอบได้

2.3 ควรมีการจัดหาและพัฒนาสื่อ การเรียนการสอน ในการจัดการเรียนรู้ที่ หลากหลายร่วมกับกลุ่มโรงเรียนเพื่อให้ทันต่อ การเปลี่ยนแปลงของสังคม

2.4 ควรพัฒนาระบบการประกัน คุณภาพการศึกษาภายในโรงเรียนเพื่อพัฒนา งาน วิชาการ ส่งเสริมพัฒนากิจกรรม พัฒนาผู้เรียน ตลอดจนดูแลช่วยเหลือผู้เรียน

3. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป
- 3.1 ควรวิจัยสภาพปัญหาการบริหารจัดการของโรงเรียนเอกชนในจังหวัดอื่น ๆ หรือโรงเรียนของรัฐบาลเพื่อจะได้ทราบว่าในปัจจุบันมีปัญหาและความต้องการในประเด็นใดที่สำคัญ
- 3.2 ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบการบริหารจัดการสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนเอกชนในจังหวัดอื่น ๆ เพื่อหาแนวทางพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนเอกชนในจังหวัดนนทบุรี ที่มีความทันสมัยต่อการบริหารต่อไป
- 3.3 ควรใช้เทคนิควิธีการศึกษาในรูปแบบที่หลากหลายในการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อให้เห็นภาพหลาย ๆ ด้าน

REFERENCES

- Cronbach, L. (1960). *Coefficient alpha and the internal structure of tests*, Psychometrika.
- Haoharn, S. (2015). *School Management to Excellence Model Under the Office of Secondary Education*. Thesis of Educational Administration. Graduate School. Mahasarakhan University. (in Thai)
- Kaplan, Robert S. and Norton, David P. (2001). *The Strategy-Focused Organization*. Boston: Harvard Business.
- Krejcie, R.V., & Morgan, D.W. (1970). *Determination sample size for research activities*. *Education and Psychology Measurement*. 30(3).
- Office of Basic Education Commission (2020). *The Special Award*. Bangkok: Ministry of Education. (in Thai)
- Office of Khurusapha. (2016). *School Management System to Excellence*. Bangkok: Ministry of Education. (in Thai)
- Phusakao, K. (2016). *Presentation on Educational Strategy Guideline of Private Schools Management in Ayutthaya*. Educational Administration. Graduate School. Phranakon Sri Ayutthaya Rajabhat University. (in Thai)
- Runcharoen, T. (2017). *Professional Management on Educational Reform Period*. Bangkok: Khaofang. (in Thai)
- Saetang, P. (2015). School Academic Management to Excellence Model under the Office of Secondary Education Area 26. *Journal of Education Mahasarakhan University*. 133-151.(in Thai)
- Somapa, D. (2016). Factors Analysis and Practice Guideline to Excellence on Private School Management for Getting Special Award. *Journal of the Association of Researchers*. 21(1): 101-121. (in Thai)

- Srisuthitnaragoon, B. (2018). **Nurse Research Methodology**. Bangkok: U&I Inter Media Limited. (in Thai)
- Sritragarn, T. (2017). **Development School Management on to Excellence. Graduate School**, Bangkok: Maha Chulalongkorn Rajavidyalaya University. (in Thai)
- The National Education Act B. E. 2562 (2019, 1 May). **Royal Gazette**. Vol.136 Part 57, 49-53. (in Thai)
- Wonghiruntragoon, R. (2015). **Guideline on School Development to Excellence of Ban Pong Deang School Under the Office of Primary Education Tark Area 1**. Thesis of Educational Administration. Graduate School. Kamphaengphet Rajabhat University. (in Thai)
-